

Udskriftsdato: 25. december 2025

AFG nr 9860 af 28/08/2018 (Gældende)

Forvaltning af investeringsforeninger

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 18-0418047

Forvaltning af investeringsforeninger

I overensstemmelse med Spørgernes anmodning bekræftede Skatterådet, at de funktioner og processer, som i medfør af outsourcing-aftalen skulle varetages af leverandøren, opfyldte betingelserne for at være momsfritagne porteføljeforvaltningsydelser. Endvidere bekræftede Skatterådet, at det ikke havde betydning for den momsretlige vurdering af ydelserne, hvis pensionsinstituttet eventuelt ikke outsourcede call-center funktionen.

Skatterådsmøde 28. august 2018 - SKM2018. 488. SR

Spørgsmål

1. Kan det bekræftes, at leverandøren ikke skal afregne moms, når X outsourcer den omhandlede medlemsadministration af X's pensionsordninger?
2. Kan det bekræftes, at leverandøren ikke skal afregne moms, når X outsourcer den omhandlede medlemsadministration af X's pensionsordninger, hvis dette ikke omfatter selve den beskrevne call-center funktion?

Svar

1. Ja
2. Ja

Under hensyn til skattemyndighedernes tavshedspligt, jf. skatteforvaltningslovens § 17, offentliggøres det bindende svar i redigeret form.

Beskrivelse af de faktiske forhold

X er en selvejende institution, der blev oprettet ved lov.

X forvalter et beløb på kr. X., og det er X's opgave at administrere disse midler og sikre et godt og solidt afkast til X's medlemmer. Forvaltningen sker til størst mulig gavn for kontohaverne.

X er en lukket fond uden tilgang af nye medlemmer og uden løbende indbetalinger.

Hele X's virksomhed vedrører forvaltningen af pensionsopsparing for kontohaverne.

X er ved lov berettiget til at indgå aftaler om administrationen, it-leverancer og formueforvaltningsopgaver med eksterne leverandører.

Om X's strategiske outsourcing bemærkes det, at X gennem outsourcing har opnået at kunne trække på kompetencer og stordriftsfordele hos samarbejdspartnere. Derved er det blevet muligt at reducere X's egen organisation til X antal medarbejdere, som primært arbejder med ledelse, rapportering og kontrol af opgaverne hos de eksterne samarbejdspartnere. Endvidere sikrer X's egen organisation, at regler og retningslinjer efterleves såvel internt i X som eksternt hos samarbejdspartnerne.

Aftaleforhold

X indgik i XXXX en aftale med leverandøren om varetagelse af X's medlemsadministration. I det følgende omtales X som pensionsinstituttet, leverandøren som leverandør og X's medlemmer som pensionskunder.

Det følger af aftalen:

- At leverandøren har påtaget sig et total ansvar for den løbende forvaltning og servicering af pensionsinstituttets medlemmer, og at leverandøren bl.a. skal efterleve god forvaltningsskik ved opfyldelsen af sine forpligtigelser.
- At pensionsinstituttet er uden ansvar for it-infrastrukturen, og at leverandøren afholder alle omkostninger til vedligeholdelse af denne. Pensionsinstituttet ejer ikke it-infrastrukturen, it-driftsmiljøet eller it-rettigeheder.
- At pensionsinstituttet alene har ret til data og dokumentation om pensionskunderne.
- At leverandøren indestår for, at denne har de fornødne rettigheder til it-infrastrukturen, og at leverandøren kan levere ydelserne uden at krænke 3. parter's rettigheder.
- At pensionsinstituttets vederlag til leverandøren består af en del, der varierer med antal pensionskunder under forvaltning og en del, som er fastlagt år for år i hele aftaleperioden. Det årlige vederlag fastsættes derfor ved årets start ud fra antal pensionskunder. Vederlaget dækker de samlede ydelser til forvaltning og servicering af pensionskunder. Ændringer i ydelseskataloget betales særskilt.
- At leverandørens brug af underleverandører er uden betydning for leverandørens ansvar for ydelserne og endvidere også uden betydning for leverandørens vederlag.
- At leverandørens ydelser er omfattet af et servicekatalog, som fastsætter serviceniveauet over for pensionskunderne og pensionsinstituttet.

Leverandørens ydelser

Leverandøren er ansvarlig for den samlede administration af pensionskunderne. Det betyder, at leverandøren efter aftale leverer følgende ydelser i relation til pensionskunderne:

- Modtagelse og behandling af kundeforespørgsler (telefonopkald, mails og breve).
- Registrering, validering og gennemførelse af kundeinitierede transaktioner (udbetaling og placering i investeringspulje m.v.).
- Gennemførelse af lovbaserede transaktioner (omlægning til aldersopsparing, udbetaling på bestemte alderstrin, hjemfald og betaling af afgift til staten).
- Tilskrivning af resultat til pensionskundernes konti, baseret på kundens placering af pensionsopsparingen i investeringspuljer.
- Opgørelse og overførsel af pensionskundernes administrationsbidrag og gebyrer til dækning af pensionsinstituttets omkostninger.
- Information til pensionskundernes, herunder en årlig kontoopgørelse.
- Journalisering af korrespondance og sagsbehandling.
- Videregivelse af oplysninger om pensionsbeløb m.v. til offentlige myndigheder, der har krav på disse oplysninger.
- Videregivelse af oplysninger om den enkelte pensionskunde til banker og pensionsinstitutter, når disse har krav på oplysningerne.

Leverancer til pensionsinstituttet

Leverandørens løbende samspil med pensionsinstituttet omfatter overvejende rapporteringer, der gør det muligt for pensionsinstituttet dels at overvåge leverandørens forvaltning af pensionskunderne, og dels at styre investeringsporteføljerne ud fra de transaktioner, der iværksættes i kundeadministrationen. Herunder beskrives de ydelser, som leverandøren leverer:

- Dagligt en aggregeret opgørelse af købs- og salgsordrer i hver enkelt investeringspulje på basis af de samlede transaktioner i kundeadministrationen. Opgørelsen består i et antal units, der skal sælges/købes i hver investeringspulje. Pensionsinstituttet godkender og videresender på baggrund heraf købs- og salgsordrer til eksekvering hos leverandøren af investeringsforvaltningsydelser

- Dagligt en beholdningsoversigt over pensionskundernes samlede beholdninger i units i hver enkelt pulje. Pensionsinstituttet afstemmer på baggrund heraf beholdningerne i kundeforvaltningen med beholdningerne i investeringsadministrationen.
- Dagligt en oversigt over beløb, der skal stå til rådighed på pensionsinstituttets forskellige bankkonti for at sikre at der er tilstrækkelig likviditet til at dække kundernes aggregerede transaktioner.
- Månedligt en regnskabsrapportering, hvor leverandøren har afstemt transaktionerne med udviklingen i kundernes samlede formue i de enkelte investeringspuljer.
- Månedligt en statusrapport om forvaltningen og ændringer heri.
- Månedligt en rapport over opfyldelsen af aftalte servicemål for serviceringen af pensionskunderne og for leverancerne til pensionsinstituttet.
- Ugentligt/månedligt datafiler med stamdata, beholdninger og transaktioner til brug for pensionsinstituttets ledelsesinformationssystem.
- På pensionsinstituttets anmodning leveres dokumentation og dataudtræk på udvalgte kundetyper og serviceydelser til brug for pensionsinstituttets auditering af leverandørens ydelser.

Pensionsinstituttets leverancer

Dette indebærer bl.a. følgende opgaver for pensionsinstituttet i relation til leverandøren og dennes ydelser:

- At levere kursfiler dagligt med kurser på investeringspuljernes units til leverandøren. Disse kurser anvender leverandøren til opgørelse af pensionskundernes opsparing m.v. Kurserne danner endvidere baggrund for denne information, der stilles til rådighed for kunderne.
- At instruere leverandørens medarbejdere i, hvorledes henvendelser fra kunderne skal behandles.
- At instruere leverandøren om kravene til behandling af personoplysninger.
- At godkende digitale beskeder og breve til pensionskunderne.
- [...]
- At editere nyheder, vejledninger m.v. på pensionsinstituttets hjemmeside til støtte for selvbetjeningsfunktioner, som leverandøren leverer.
- At tilvejebringe likviditet til at dække pengestrømme på baggrund af leverandørens aggregerede opgørelser af pensionskundernes transaktioner.
- At instruere investeringsadministration og investeringsrådgivere om porteføljestyring på baggrund af leverandørens aggregerede opgørelser af pensionskundernes transaktioner.
- At aflægge årsrapport og anden finansiel rapportering, som omfatter rapportering på både kunde- og investeringssiden.
- At auditere om leverandørens ydelser er i overensstemmelse med aftalte vilkår og pensionsinstituttets instrukser
- At følge op på risikohændelser, fejlsager og revisionserklæringer med henblik på at sikre ydelsernes kvalitet og robusthed.

Ændring til ydelserne

Pensionsinstituttet kan stille krav om ændring af ydelserne mod betaling af et vederlag til leverandøren for implementering af ændringen. Leverandøren kan af egen drift optimere sin it-arkitektur uden forelæggelse for pensionsinstituttet, såfremt dette ikke ændrer de aftalte serviceydelser.

Spørgernes opfattelse og begrundelse

Spørgsmål 1

Det er Spørgernes opfattelse, at spørgsmål 1, skal besvares med et ”ja”.

Det fremgår af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, at forvaltning af investeringsforeninger er moms fritaget.

Det forudsættes i nærværende anmodning, at pensionsinstituttet er en investeringsforening i moms fritagelsesbestemmelsens forstand, hvilket således kan lægges til grund ved behandlingen.

Det bemærkes, at leverandøren og pensionsinstituttet er enige om, at der skal anmodes om et bindende svar for afklaring af den momsmæssige behandling af den omhandlede ydelse.

Anmodningen vedrører således spørgsmålet om, hvorvidt den samlede ydelse, som pensionsinstituttet køber hos leverandøren, omfattende hele medlemsadministrationen er omfattet af begrebet forvaltning i moms fritagelsesbestemmelsens forstand.

Dette er efter Spørgernes opfattelse tilfældet, jf. både EU-Domstolens praksis og dansk praksis.

Den omhandlede ydelse er således helt afgørende, nødvendig og særegen for pensionsinstituttets pensionsvirksomhed. Som nærmere beskrevet ovenfor varetager leverandøren compliance-funktionen på medlemssiden og medlemshåndteringen hos pensionsinstituttet. Disse funktioner er specifikke og væsentlige for forvaltningen af pensionsinstituttet i dennes funktion af investeringsforening (der foretager kollektive investeringer i værdipapirer m.v., ud fra princippet om risikospredning og for opsparenes risiko).

Dertil kommer, at det fremgår af Den juridiske vejledning, afsnit D. A. 5.11.9.3. at fritagelsen omfatter administrative og regnskabsmæssige ydelser.

I forlængelse heraf angives det i vejledningen, at forvaltningsydelser er omfattet af fritagelsen, uanset om forvaltningen udføres af investeringsforeningen, af et administrationsselskab eller andre, som forvaltningskompetencen er uddelegeret til. Det afgørende er således karakteren af ydelsen og ikke, hvem der leverer den, ved vurdering af, hvorvidt ydelsen kan betragtes som værende forvaltning af investeringsforeninger.

Begrebet ”forvaltning” af investeringsforeninger er et selvstændigt EU-retligt begreb, som medlemsstaterne ikke kan ændre indholdet af. Det er således den EU-retlige definition af begrebet, der skal lægges til grund ved vurderingen af, hvorvidt en specifik aktivitet er omfattet af moms fritagelsen.

Der er i Bilag II til Rådets direktiv 85/611 (som ændret) angivet en ikke-udtømmende liste over ydelser omfattet af fritagelsen for forvaltning af investeringsforeninger. Bilaget angiver, at investeringsforvaltning, administration og markedsføring udgør moms fritaget forvaltning.

De angivne eksempler er gengivet i Den juridiske vejlednings afsnit D. A. 5.11.9.3. sammen med andre ydelser, der ifølge praksis ligeledes er omfattet af moms fritagelsen.

Under ”administration” anføres således følgende i Den juridiske vejledning:

Administration:

- juridisk bistand i forbindelse med fondsforvaltning
- regnskabstjenesteydelser i forbindelse med fondsforvaltning
- kundeforespørgsler
- værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
- beregning af investeringsbevisernes indre værdi
- kontrol med overholdelse af lovgivning
- ajourføring af deltagerregister
- udlodning af overskud
- emission og indløsning af andele

- kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- registrering
- daglig administration af porteføljen, herunder bogholderi
- udstedelse og indløsning af investeringsbeviser

Det følger ligeledes af praksis, at ydelser omfattet af fritagelsen bl.a. omfatter den daglige administration.

At den omhandlede ydelse er momsfritaget støttes endvidere af Skatterådets bindende svar i SKM2017. 543. SR. I dette bindende svar blev outsourcingen af væsentlige dele af administrationen af et selskabs pensionsordninger til en leverandør, herunder medlemsadministrationen, anset for at være forvaltning, idet Skatterådet lagde vægt på, at underleverandøren skulle have ansvaret for at udføre de beskrevne funktioner og dermed reelt udøvede en del af forvaltningen.

Tilsvarende har leverandøren ansvaret for at udføre de ovenfor anførte væsentlige og specifikke funktioner ved medlemsadministrationen. Der er tale om én samlet ydelse, hvilket også beskrivelsen af ydelserne ovenfor illustrerer.

Spørgerne henviser herved også til EU-Domstolens dom i ATP PensionService-sagen (C-464/12), hvor følgende fremgår af præmis 68:

” Domstolen har således fastslået, at også tjenesteydelser såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statiske indberetninger og angivelser af moms samt forberedelse af overskudsprognoser er omfattet af begrebet ”forvaltning” af en investeringsforening i den forstand, hvori det er anvendt i sjette direktivs art. 13, punkt B, litra d), nr. 6..... ”

Henset til omhandlede outsourcing aftale, hvorefter leverandøren skal varetage alle funktioner og processer vedrørende medlemsadministrationen på vegne af pensionsinstituttet, og at det dermed er leverandøren, der i overensstemmelse med sit totale ansvar løbende ”trykker på knapperne” og løbende behandler pensionskundedata, er det Spørgernes opfattelse, at den omhandlede ydelse er momsfritaget, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Der henses herved også til det ovenfor anførte, hvorefter de funktioner, der varetages i pensionsinstituttets egen organisation er begrænset. Der sker ikke sagsbehandling i pensionsinstituttets egen organisation. Pensionsinstituttet hverken ejer eller har licenser til leverandørens IT-struktur systemer. Pensionsinstituttet har ikke adgang til leverandørens systemer, men har alene ret til data og dokumentation om kunderne.

Spørgsmål 2

Det er spørgernes opfattelse, at spørgsmål 2 skal besvares med et ”ja”.

Det overvejes at hjemtage selve call-center funktionen.

Dette medfører i praksis, at følgende funktioner som beskrevet ovenfor ikke længere vil indgå i leverandørens ydelse:

- Modtagelse og behandling af kundeforespørgsler (telefonopkald, mails og breve).

Idet der henvises til ovenstående praksis, er det Spørgernes opfattelse, at det ikke ændrer ved momsfritagelsen, at denne mindre del af medlemsadministrationen, varetages af pensionsinstituttet selv, når leverandøren som outsourcing leverandør på vegne af pensionsinstituttet varetager alle de øvrige administrative

medlemsfunktioner, der stadig anses at udgøre en helhed, der er væsentlig og specifik for pensionsinstituttets pensionsvirksomhed.

Skattestyrelsens indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at leverandøren ikke skal afregne moms, når pensionsinstituttet outsourcer den omhandlede medlemsadministration af pensionsinstituttets pensionsordninger.

Begrundelse

Ved besvarelsen er det lagt til grund, at pensionsinstituttet opfylder betingelserne for at være en investeringsforening omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

I henhold til momslovens § 4, stk. 1 skal der betales moms af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet.

De ydelser, der kan betegnes som forvaltning af investeringsforeninger er dog momsfritaget, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, som implementerer momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g.

Det bemærkes indledningsvis, at eftersom fritagelsen i momslovens artikel 13, stk. 1, litra f, er en undtagelse fra det almindelige princip om, at moms opkræves af enhver tjenesteydelse, der udføres mod vederlag, af en afgiftspligtig person, skal bestemmelsen fortolkes strengt, jf. herfor bl.a. EU-Domstolen i sag C-169/04, Abbey National.

EU-Domstolen har i en række domme taget stilling til fortolkningen af begrebet ”forvaltning af investeringsforeninger” i momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g, herunder om og i hvilket omfang ydelser, som leveres af underleverandører, er omfattet af bestemmelsen, jf. bl.a. sag C-169/04, Abbey National.

EU-Domstolen har således fastslået, at den omstændighed, at de tjenesteydelser, der leveres af en tredjemand, ikke medfører en ændring af foreningens juridiske og finansielle situation, ikke er til hinder for, at ydelserne er omfattet af begrebet ”forvaltning” i bestemmelsens forstand, jf. sag C-464/12, ATP PensionService.

Ifølge EU-Domstolen er de ydelser, der er omfattet af momsfritagelsen, de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som instituttet for kollektiv investering i værdipapirer udøver. Ud over opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er også opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, omfattet af fritagelsens anvendelsesområde, jf. sag C-169/04, Abbey National.

Oplistningen af administrative ydelser i bilag II er dog ikke udtømmende, jf. EU-Domstolen i sag C-275/11, GfBk.

EU-Domstolen har endvidere i sag C-464/12, ATP PensionService, konkluderet, at begrebet forvaltning af investeringsforeninger også omfatter tjenesteydelser, hvorved et institut realiserer rettighederne for pensionskunder i en pensionskasse ved at oprette konti og ved at tilskrive de indbetalte bidrag på pensionskundernes konti.

Derimod er den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, f.eks. at stille et databehandlings-system til rådighed, ikke omfattet af fritagelsesbestemmelsen, ligesom helt generelle juridiske eller regnskabsmæssige tjenesteydelser, der ikke specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv

investering i værdipapirer udøver, heller ikke kan anses for at være omfattet af fritagelsesbestemmelsen, jf. C-169/04, Abbey National.

Af EU-Domstolens afgørelser i sag C-169/04, Abbey National, sag C-275/11, GfBk og sag C-464/12, ATP PensionService, fremgår, at det i princippet ikke er udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan bestå af flere særskilte tjenesteydelser, der kan leveres af underleverandører.

Hvad særligt angår de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, som leveres af en underleverandør, har EU-domstolen udtalt:

- At disse transaktioner, set under ét, skal udgøre en særskilt helhed og udgøre specifikke og væsentlige elementer for forvaltningen af investeringsforeninger og
- At den leverede ydelse skal have en tæt sammenhæng med den virksomhed, der er kendetegnende for investeringsforeninger.

Se herfor bl.a. sag C-275/11, GfBk.

Pensionsinstituttet indgik i XXXX en aftale med leverandøren om levering af en række ydelser, herunder ydelser af regnskabsmæssig og administrative karakter.

Ydelserne fra leverandøren består bl.a. i. modtagelse og behandling af kundeforespørgsler, placering af midler i investeringspuljer, tilskrivning af resultat til pensionskundernes konti, opgørelse og overførsel af de enkelte pensionskunders pensionsafkastskat, information til pensionskunderne, herunder en årlig kon-topgørelse, regnskabsrapportering, opgørelse af antal units, der skal sælges/købes samt den efterfølgende eksekvering af købs- og salgsordrer.

På baggrund af en samlet vurdering af de funktioner og processer, som i medfør af outsourcing-aftalen varetages af leverandøren, er det Skattestyrelsens opfattelse, at de samlede funktioner efter deres art opfylder betingelserne for at være omfattet af fritagelsen i momslovens 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Ved vurderingen har Skattestyrelsen bl.a. lagt vægt, at der dels er tale om egentlig porteføljeforvaltning, dels er tale om ydelser, som kan henføres til administration af investeringsforeningen selv, svarende til de ydelser, som er opregnet i bilag II i direktiv 85/611 eller som er anset som fritaget i medfør af EU-Domstolens afgørelse i sag C-464/12, ATP PensionService og sag C-275/11, GfBk.

Skattestyrelsen har herunder også lagt vægt på, at leverandøren i sin egenskab af underleverandør har ansvaret for at udføre de beskrevne funktioner og dermed reelt udøver forvaltningen, jf. tilsvarende i SKM2017. 543. SR.

Skattestyrelsen finder på den baggrund, at funktionerne set under ét, udgør en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for at være en fritagen forvaltningsydelse omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 1 besvares med ”Ja”.

Spørgsmål 2

Det ønskes bekræftet, at leverandøren ikke skal afregne moms, når pensionsinstituttet outsourcer den omhandlede medlemsadministration af pensionsinstituttets pensionsordninger, hvis dette ikke omfatter selve den beskrevne call-center funktion.

Begrundelse

Ved besvarelsen er det lagt til grund, at pensionsinstituttet opfylder betingelserne for at være en investeringsforening omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

I henhold til momslovens § 4, stk. 1, skal der betales moms af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet.

De ydelser, der kan betegnes som forvaltning af investeringsforeninger er dog fritaget for moms, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, som implementerer momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g.

EU-Domstolen har i en række domme taget stilling til fortolkningen af begrebet ”forvaltning af investeringsforeninger i momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g, herunder om og i hvilket omfang ydelser, som leveres af underleverandører, kan omfattes af fritagelsesbestemmelsen.

I sag C-169/04, Abbey National, har EU-Domstolen anført, at de transaktioner, der er omfattet af fritagelsen er transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver. Ud over opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, omfattet af fritagelsens anvendelsesområde.

EU-Domstolen har bemærket, at der ved bilag II til direktiv 85/611 ikke er tale om en udtømmende opstilling af fritagne forvaltningsydelser, jf. EU-Domstolens dom i sag C-275/11, GfBk.

For så vidt angår underleverandørydelser har EU-Domstolens i sag C-169/04, Abbey National og sag C-275/11, GfBk, endvidere udtalt, at fritagelsesbestemmelsen også omfatter forvaltningsydelser, der leveres af underleverandører. For at kunne betegne som fritagne ydelser skal administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en underleverandør, imidlertid, set under ét udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en fritagen forvaltningsydelse. De tjenesteydelser, der leveres, skal således vedrøre de specifikke og væsentlige elementer ved investeringsforeninger.

Den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse er derimod ikke omfattet af fritagelsen. Tilsvarende er helt generelle eller regnskabsmæssige tjenesteydelser, der ikke specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver, eller som ikke set under ét, udgør en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en fritagen forvaltningsydelse, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Pensionsinstituttet har i 2014 outsourcet en række funktioner til leverandøren. Set under ét udgør disse ydelser en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en momsritagen forvaltningsydelser, jf. svaret på spørgsmål 1.

Pensionsinstituttet overvejer, at hjemtage selve Call-Center funktionen. Som konsekvens vil leverandøren ikke længere modtage og behandle kundeforespørgsler (telefonopkald, breve og mails), men alene varetage de øvrige funktioner, således som de er beskrevet i anmodningen om bindende svar.

På baggrund af en samlet vurdering af de resterende funktioner, er det Skattestyrelsens opfattelse, at de beskrevne funktioner set under ét må anses for at opfylde betingelserne for at være omfattet af det materielle anvendelsesområde for momslovens 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Ved vurderingen har Skattestyrelsen bl.a. lagt vægt, at der dels er tale om egentlige porteføljeforvaltningsydelser, dels er tale om ydelser, som kan henføres til administration af investeringsforeningen selv,

svarende til de ydelser, som er henholdsvis opregnet i bilag II i direktiv 85/611 eller er anset som fritaget af EU-Domstolen i bl.a. sag C-464/12, ATP PensionService og sag C-275/11, GfBk.

Skattestyrelsen lægger herunder vægt på, at leverandøren i sin egenskab af underleverandør har ansvaret for at udføre de beskrevne funktioner og dermed reelt udøver en del af forvaltningen, jf. tilsvarende i SKM2017. 546. SR.

Skattestyrelsen finder på den baggrund, at funktionerne set under ét, udgør en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en fritagen forvaltningsydelse omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 2 besvares med ”Ja”..

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet har tiltrådt Skattestyrelsens indstilling med den af Skattestyrelsen anførte begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1 og 2

Lovgrundlag

Momslovens § 4, stk. 1

Der betales afgift af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet. Ved levering af en vare forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode. Levering af en ydelse omfatter enhver anden levering.

Momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f

Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

[...]

Følgende finansielle aktiviteter:

[...]

f) Forvaltning af investeringsforeninger

Momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g)

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

[...]

f) forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne.

Bilag II til Rådets direktiv 85/611, UCITS-direktivet

Opgaver i forbindelse med kollektiv porteføljeforvaltning

- Investeringsforvaltning
- Administration
 - juridisk bistand og regnskabstjenester i forbindelse med fondsforvaltning

- kundeforespørgsler
- værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
- kontrol med overholdelse af lovgivning
- ajourføring af deltagerregister
- udlodning af overskud
- emission og indløsning af andele
- kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- registrering
- Markedsføring

Praksis

C-464/12, ATP PensionService

Østre Landsret har i forelæggelsesafgørelsens punkt 1.2. anført, at de ydelser, som Skatteministeriet og Landsskatteretten ikke har anset for moms fritaget, grundlæggende består af følgende:

1. Registrering af arbejdsgivere, der skal indbetale pensionsbidrag, ud fra oplysninger modtaget fra arbejdsgiverne
2. Oprettelse af konti i pensionskassens system hos ATP til lønmodtagerne (pensionskunderne) ud fra oplysningerne modtaget fra arbejdsgiverne
3. Tilrådighedsstillelse af faciliteter til brug ved indbetalinger fra arbejdsgiverne, således at indbetaling af det samlede pensionsbidrag fra arbejdsgiverens lønmodtagere kan ske til pensionskassens konto i et pengeinstitut via en onlineservice (internettet) eller via indbetalingskort.
4. Modtagelse og registrering af indberetninger fra arbejdsgiverne om allokering af det samlede beløb til de enkelte lønmodtagere (herunder beregning og afregning af arbejdsmarkedsbidrag, som er direkte afledt af pensionsindbetalingen)
5. Tilskrivning af pensionsbidraget på den enkelte pensionskundes konto i pensionskassens system hos ATP, herunder løbende ajourføring af kontoen med registrerede indbetalinger og afkast
6. Registrering af manglende indbetalinger
7. Meddelelse til pensionskunderne om indbetalt kapitelpensionsbidrag
8. Udstedelse af kontoudskrifter

[...]

De transaktioner, der er omfattet af denne fritagelse, er der transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering udøver. Hvad særligt angår de tjenesteydelser, vedrørende forvaltning, som leveres af en tredjepartsadministrator, har Domstolens udtalt, at disse transaktioner set under ét skal udgøre en særskilt helhed samt udgøre specifikke og væsentlige elementer for forvaltningen af investeringsforeninger

Specifikke opgaver for institutterne for kollektiv investering udgøres – foruden de opgaver, som er knyttet til porteføljeforvaltning – af de opgaver, der er knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, under overskriften ”Administration”.

Den omstændighed, at tjenesteydelser ikke er opregnet i bilag II til direktiv 85/611, er imidlertid ikke til hinder for, at de bliver henført til den kategori af specifikke ydelser, der henhører under ”forvaltning af investeringsforeninger” som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d, nr. 6, idet artikel 5, stk. 2, i direktiv 85/611, selv fremhæver, at listen i nævnte bilag ikke er udtømmende.

Domstolen har således fastslået, at også tjenesteydelser såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskab og selvangivelser, statiske indberetninger og angivelser af moms, samt forberedelse af overskudsprognoser af omfattet af begrebet

[...]

De ydelser, hvis momsfritagelse er omtvistet i hovedsagen, er beskrevet i denne doms præmis 35[gengivet ovenfor]. Visse af disse ydelser forekommer umiddelbart ikke at være af rent teknisk art, men realiserer pensionskundernes rettigheder over for pensionskasserne ved at oprette konti i pensionskassernes system og ved at tilskrive de indbetalte bidrag på disse konti. Disse ydelser vedrørende tilskrivning på pensionskundernes konti synes at bevirke, at den fordring, som arbejdstageren i denne henseende har over for sin arbejdsgiver, ændres til en fordring over for pensionskassen.

Under disse omstændigheder er sådanne ydelser vedrørende kontotilskrivning væsentlige for forvaltningen af en investeringsforening.

Hvad angår de andre ydelser, der er opregnet i denne doms præmis 35, synes de i det væsentlige at dreje sig om regnskabsmæssige ydelser og ydelser vedrørende kontooplysninger, som er omhandlet i bilag II til direktiv 85/611.

Den omstændighed, at de tjenesteydelser, der leveres af en tredjemand, ikke medfører en ændring af foreningens juridiske og finansielle situation, er endvidere ikke til hinder for, at de er omfattet af begrebet ”forvaltning” af en investeringsforening i denne bestemmelses forstand.

C-275/11, GfBk

I denne henseende bemærkes straks, at de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, der leveres af en tredjepartsadministrator, i princippet er omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, idet den i nævnte nr. 6 omhandlede forvaltning af investeringsforeninger defineres på grundlag af arten af de leverede tjenesteydelser og ikke på grundlag af tjenesteyderen eller ydelsesmodtageren.

For at kunne betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed og udgøre specifikke og væsentlige elementer for forvaltningen af investeringsforeninger.

Hvad dernæst angår de transaktioner, der er specifikke for den af institutterne for kollektiv investering udøvede virksomhed, fremgår det af artikel 1, stk. 2, i direktiv 85/611, at investeringsinstitutternes transaktioner består i at foretage kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden. Med den kapital, som medlemmerne indbetaler ved køb af andele, opretter og administrerer investeringsinstitutterne nemlig for medlemmernes regning og mod vederlag porteføljer sammensat af værdipapirer.

Specifikke opgaver for institutterne for kollektiv investering udgøre – ud over af de opgaver, som er knyttet til porteføljeforvaltning – af de opgaver, der er knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/107, under overskriften ”Administration”.

Den omstændighed, at tjenesteydelserne vedrørende rådgivning og information ikke er opregnet i bilag II til direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/107, er ikke til hinder for, at de bliver henført til den kategori af specifikke ydelser, der henhører under "forvaltning" af en investeringsforening som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, idet artikel 5, stk. 2 i direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/07, selv fremhæver, at listen i nævnte bilag "ikke er udtømmende".

Det skal således bemærkes, at Domstolen i Abbey National-dommens præmis 26, 63 og 64 har fastslået, at begrebet "forvaltning" af en investeringsforening ikke alene omfatter investeringsforvaltning, der indebærer udvælgelse og afsætning af den forvaltede formue, men også administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statistiske indberetninger og angivelser af moms samt forberedelse af overskudsprognoser.

Det bemærkes endvidere, at det forhold, at tjenesteydelser vedrørende rådgivning og information bliver henført til den kategori af specifikke ydelser, der henhører under "forvaltning" af en investeringsforening, som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, ikke kan tilsidesætte princippet om afgiftsneutralitet med henvisning til, at de rådgivningsydelser, der leveres til fysiske eller juridiske personer, som direkte investerer deres penge i værdier, derimod pålægges moms.

C-169/04, Abbey National

Eftersom fritagelserne i sjette direktivs artikel 13 er undtagelser fra det almindelige princip om, at moms opkræves af enhver tjenesteydelse, der udføres mod vederlag af en afgiftspligtig person, skal de fortolkes strengt.

Det fremgår videre, af artikel 1, stk. 2, i direktiv 85/611, at investeringsinstitutters transaktioner består i kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden. Med den kapital, som medlemmerne indbetaler ved køb af andele, opretter og administrerer investeringsinstitutterne for medlemmernes regning og mod vederlag porteføljer sammensat af værdipapirer.

[...]

Det følger heraf, at de transaktioner, der er omfattet af denne fritagelse, er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver.

Ud over de opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, som ændret, under overskriften "Administration", som er opgaver, der specifikt vedrører virksomheden for institutter for kollektiv investering, således omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

[...]

Hvad angår tjenesteydelser, der er knyttet til den administrative og regnskabsmæssige forvaltning af investeringsforeninger, der leveres af en tredjepartsadministrator bemærkes for det første, at på samme måde som de transaktioner, der er fritaget i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), er forvaltning af investeringsforeninger som omhandlet i nævnte artikel nr. 6 defineret på grundlag af arten af de leverede tjenesteydelser og ikke på grundlag af tjenesteyderen eller ydelsesmodtageren.

Endelig er det ifølge ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6 i princippet ikke udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan anses for at bestå af flere særskilte tjenesteydelser,

der således kan være omfattet af begrebet ”forvaltning af investeringsforeninger, som omhandlet i denne bestemmelse og som således er omfattet af den fritagelse, der er fastsat heri, selvom de leveres af en tredjepartsadministrator.

Det følger heraf, at de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, der leveres af en tredjepartsadministrator i princippet er omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

For at kunne betegnes som fritagne transaktioner, som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en ydelse, som beskrevet i nævnte nr. 6.

De tjenesteydelser, der leveres, skal således vedrøre de specifikke og væsentlige elementer ved investeringsforeninger. Den blotte levering af en faktisk eller en teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til rådighed, er ikke omfattet af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

Det skal herefter fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator er omfattet af begrebet ”forvaltning af investeringsforeninger” som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.

SKM2017. 543. SR⁻

Spørger oplyser, at spørger har til hensigt, at outsource en række processer/funktioner – der i det væsentlige består i registrerings- og beregningsprocesser – indenfor administration af pensionsordninger, til én enkelt underleverandør.

Ud fra en samlet konkret vurdering og på det foreliggende grundlag, var det Skatterådets opfattelse, at de beskrevne samlede funktioner efter deres art, opfylder betingelserne for, at være omfattet af det materielle anvendelsesområde for momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Skatterådet lagde herunder vægt på, at underleverandøren havde ansvaret for at udføre de beskrevne funktioner og dermed reelt udøver en del af forvaltningen. Skatterådet fandt på den baggrund, at funktionerne set under ét, udgør en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en momsfritagen forvaltningsydelse.